

TEM ajankohtaista

Räjähdejaosto 12.5.2023

Tarja Virkkunen

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Turvauhkien huomioiminen kemikaaliturvallisuudessa

- **Turvauhka-ajattelu puuttuu kemikaalialan säädöksistä**
 - Parantaa securityn ohella myös safety –turvallisuutta
- **Rajaus!**
 - Riskiperusteisuus; laajuus & kemikaalin ominaisuudet
 - Riskinarviointityökalu
- **CER-direktiivi ja NIS2-direktiivi huomioidaan valmistelussa. Direktiiveistä tulee joillekin toimijoille saman tyyppisiä tai ainakin saman suuntaisia velvoitteita kuin turvaukahankkeessa suunnitellut muutokset.**
- **HE oli lausuntokierroksella touko-kesäkuussa 2022.**
- **Asetusvalmistelu:**
 - Turvauhkakriittisten kemikaalien rajaus.
 - Päivitetään samalla myös turvallisuusvaatimusasetus ja valvonta-asetus turvauhkanäkökulmalla.
- **Aikataulu: HE-valmisteluun otettu lisää aikaa ja valmistelu siirtyy seuraavalle hallituskaudelle. HE ja sen jatkovalmistelu on nyt sisäisesti arvioitavana.**

Ilotuliteselvitys

- Vuonna 2019 jätetty kansalaisaloite (KAA 11/2019 vp) F2 ja F3 luokkiin kuuluvien pyroteknisten tuotteiden käytön rajoittamiseksi on käsitelty eduskunnassa 25.10.2022.
- Eduskunta hylkäsi aloitteen ja hyväksyi talousvaliokunnan mietintöön sisältyvän lausumaehdotuksen.
- Lausuman mukaan eduskunta edellyttää, että työ- ja elinkeinoministeriö selvittää kattavasti eri vaihtoehtoja ilotuliteturvallisuuden parantamiseksi ja ilotulitehaittojen vähentämiseksi sekä ryhtyy selvitysten johdosta tarvittaviin toimenpiteisiin ja antaa talousvaliokunnalle selvityksen tarkastelun tuloksista.
- Selvitys käynnistyi TEM:ssä tammikuussa 2023. Tukes on antanut TEM:n kysymyksiin selvityksen. Pelastuslaitoksille on tehty myös kysely. Yleisölle pidettiin kuuleminen Ota kantaa –palvelussa maaliskuun aikana. Selvityksessä saatuja tuloksia käydään läpi ja niitä käsitellään sidosryhmien kanssa sen jälkeen.
- Selvityksen on tarkoitus valmistua loppuvuodesta 2023.

Ajankohtaista EU-sääntelyssä

Ilotulitetapaturmien tietojen kerääminen

- Komissio on antanut uuden ehdotuksen täytäntöönpanopäätökseksi ilotulitetapaturmien tietojen keräämisestä.
- Ehdotuksen tarkoituksena on kerätä tietoa ilotuliteonnettomuuksista aiheutuneista tapaturmista. Tiedot voi ilmoittaa sillä tarkkuudella komissiolle vuosittain kuin ne on saatavilla jäsenmaissa. Ensimmäisen kerran tiedot kerättäisiin vuonna 2025 vuoden 2024 osalta.
- Ehdotus sai määräenemmistön pyroteknisten tuotteiden markkinoille saattamista käsittelevän komitean äänestyksessä huhtikuussa.

Komission kysely räjähdde- ja pyrotekniikka direktiivistä

- Komissio on käynnistänyt kyselyn räjähdde- ja pyrotekniikka direktiivin toimivuudesta. Kysely on tarkoitettu kaikille sidosryhmille.
- Kysely on auki 1.6. asti.
- https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13640-Pyroteknisia-tuotteita-kokevat-EUn-saannot-arviointi_fi
- https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13641-Siviilikayttoon-tarkoitettuja-rajahdystarvikkeita-kokevat-EUn-saannot-arviointi_fi

Yleinen tuoteturvallisuusasetus, GPSR

- Komissio antoi ehdotuksen 30.6.2021
- Korvaa yleisen tuoteturvallisuusdirektiivin 2001/95/EY, joka on kansallisesti pantu täytäntöön kuluttajaturvallisuuslailla (920/2011)
- Tavoitteena varmistaa kaikkien kuluttajatuotteiden turvallisuus ns. turvaverkkosäätelyn avulla
- Ehdotuksella yhdenmukaistetaan markkinavalvontaa tuotesektorien välillä ja uudistetaan sääntelyä vastaamaan teknologiseen kehitykseen ja verkkomyynnin kasvuun
- Tärkeää muuta lainsäädäntöä mm. markkinavalvonta-asetus (EU) 2019/1020, digipalvelusäädös (DSA), koneasetus, tekoälyasetus, kuluttajansuojasäätely, kyberkestävyysasetus (CRA)
- GPSR:n alustava sopu on julkaistu neuvoston asiakirjarekisterissä 21.12.2022. Linkki [Search results - Consilium \(europa.eu\)](#)
- GPSR-teksti on hyväksytty IMCO:ssa tammikuun lopulla.
- Ennen kuin saadaan julkaistua EUOJ:ssa menee kesään.

Valmistelusta ja kansallinen täytäntöönpano, GPSR

- Yhteistyö sidosryhmä- ja viranomaistaustaverkostossa jatkuu
- Kansallinen täytäntöönpano käyntiin kun lopullinen asetusteksti tiedossa
- Täytäntöönpanotarpeita mm.
 - Kansalliseen lainsäädäntöön edellytetyjä muutoksia mm. viranomaisten toimivaltuuksista, päällekkäisyyksien ja ristiriitaisuuksien poistamiseksi, kielivaatimuksista ja seuraamuksista säättäminen
 - Muita ei-lainsäädäntöä edellyttäviä täytäntöönpanotarpeita

CER Direktiivi

- Annettu 14.12.2022, voimaan 17.1.2023, implementoitava 17.10.2024 mennessä.
- Koskee yhteiskunnan kriittisiä toimijoita
- Pyrkii vahvistamaan kriittisten toimijoiden ja toimintojen häiriönsietokykyä ja tehostamaan viranomaisten välistä koordinaatiota ja yhteistyötä EU:ssa, jäsenvaltojen välillä sekä jäsenvaltioiden sisällä. Komission rooli turvallisuustoimijana.
- Seuraus turvallisuusympäristön muutoksista sekä pitkällä (sisämarkkinoiden toimintavarmuus) että lyhyellä (COVID, Ukraina) aikavälillä.
- Sektorit: energia, liikenne, pankkiala, rahoitusmarkkinoiden infrastruktuurit, terveys, juomavesi, jätevesi, digitaalinen infra, julkishallinto (pl. keskuspankit, oikeuslaitos ja lainsäädäntöelimet), avaruus sekä elintarvikkeiden tuotanto, jalostus ja jakelu (logistiikka, tukkuliiketoiminta ja suurmittakaavainen teollinen tuotanto).
- Lainsäädäntöhanke asetettu 7.12.2022. SM vetää täytäntöönpanohanketta, mukana kaikki ministeriöt. TEM hallinnonala (HVK, EV, TUKES) aktiivisesti mukana. Lisätietoja/TEM/TTM/HUOVA, johtava asiantuntija Timo Nyyssönen.

NIS2 Direktiivi

- Kyberturvallisuusedirektiivi
- Yhdenmukaistaa eräiden yhteiskunnan kriittisten sektoreiden vähimmäistason kyberturvallisuusriskienhallinta- ja raportointivelvoitteita.
- Määritetään kyberturvallisuusriskien hallintatoimien ja raportoinnin vähimmäistaso direktiivin soveltamisalaan kuuluville aloille, joita ovat esimerkiksi energia, liikenne, terveys ja digitaalinen infrastruktuuri.
- Sovelletaan kaikkiin keskisuuriin ja suuriin toimijoihin, jotka toimivat direktiivin soveltamisalaan kuuluvilla aloilla tai tarjoavat siihen kuuluvia palveluja.
- Soveltamisalaa laajennetaan NIS-1 direktiivistä
- LVM vetää lainsäädäntöhanketta. Toimikausi 2.1.2023 –30.11.2024
- Aikataulu pääpiirteissään sama kuin CER direktiivissä
- Täytäntöönpanossa yhteensovitettava CER direktiivin kanssa.

SMEI (Single Market Emergency Instrument)

- Mekanismi, jonka tarkoituksena on turvata EU perusvapaudet, eli tavaroiden, palveluiden ja henkilöiden vapaa liikkuvuus ja välttämättömien tavaroiden ja palveluiden saatavuus poikkeuksellisissa olosuhteissa.
- Neuvoston teknisen harmonisaation työryhmässä aloitettu sisämarkkinoiden hätäapuvälineen (SMEI) liiteasetuksen ja liitedirektiivin (omnibus-osio) käsittely.
- Omnibus-asetus sisältää viiden tuotesektorikohtaisen asetuksen muuttamisen ja omnibus-direktiivillä muutettaisiin 14 tuotesektorikohtaista direktiiviä. SMEI:n omnibus koskee harmonisoituja tuotteita. Direktiivit ja asetukset, joissa ainakin osa tuotteista voisi olla relevantteja kriisitilanteessa sisällytettiin omnibus-ehdotuksiin.

Kiitos!